

ВЕКОВНИЦИ – „РЕКВИЈЕМ” – НОВИ ПОЧЕТАК

Објављивање нове верзије првог дела серијала *Вековници* јесте изненађујућ, али је и оправдан. Године 2007. када су љубитељи стрипа први пут видели албум „Реквијем”, девета уметност у Србији је била у комплексној и нејасној ситуацији. Покретање оваквог пројекта у тим годинама био је заиста ризичан потез. У његову будућност нису много веровали ни сами аутори. Упркос интересовању које буде оба нулта албума, која су претходила „Реквијему”, издавање омнибуса који прати једну исту причу делује као авантура с унапред познатим крајем. Читаоци су ипак другачијег мишљења! Данас, тринаест година касније, серијал има већ десет албума и ужива заслужено признање међу љубитељима девете уметности.

Стрип је универзалан! Обједињујући текст и илустрације, он приповеда приче много боље него било која друга уметност. Иако се стрип углавном поима као визуелни медиј, он не може да буде добар ако нема и добру причу. На почетку је реч! Увек! Код *Вековника* имамо управо то, једну убедљиву причу која плени пажњу читалаца све до последње странице. Још у „Реквијему” Марко Стојановић бира приступ у ком са много фантазије и домишљатости преплиће стварне историјске ликове, смештене у одређено доба, са његовим измишљеним ликовима, што заиста „делује” и ставља у искушење љубитеље девете уметности да и сами несвесно постану учесници једне фасцинантне авантуре. Иако се овакав приступ може видети и у неким другим, ранијим стриповима, код овог серијала он се развија до те мере да постаје самостална, јединствена сага, достојна да се нађе раме уз раме с највећим причама у слици. Авантура која траје већ тринаест година јесте доказ да је Марко Стојановић, заједно с многобројним тимом цртача, кренуо у правом смеру. Врло је мало савремених стрип-серијала који имају тако дуг живот и настављају своје успешно присуство на тако нестабилном и непостојаном тржишту.

У богатој историји српског стрипа, серијал *Вековници* заузима достојно место. Врло брзо након објављивања, овај серијал постао је својеврсни балкански културни феномен. Више од једне деценије у стварању ове авантуре је учествовало неколико десетина цртача из различитих држава, а почетак свега је био албум „Реквијем”. Одавно распродат тираж првог издања један је од разлога да се размисли о другом издању. Зачетник овог серијала, Марко Стојановић ни овога пута није издао свој вечно трагајући дух. Упушта се у нови креативни изазов, представљајући потпуно нову верзију своје приче. Придруживање младог цртача као главног сарадника доприноси савременијој графичкој визији новог албума. Ово ново читање је провокација за љубитеље девете уметности. Оно представља својеврсни мост између средње генерације, коју представља цртач прве верзије Срђан Николић Пека (рођен 1966) и Марка Николића (рођен 1989), такође члана Школе стрипа „Никола Митровић Кокан”. Млади

таленат је већ озбиљно најавио своје присуство међу плејадом српских цртача с неколико врло успешних албума. Са двадесет пет година почео је да ради на серијалу *Space Reich* за *Soleil* (*Soleil*)! Мало је савремених стрип-цртача који могу да се похвале таквим признањем од стране једног од најбољих европских издавача. За шест година Николић је илустровао пет албума за Французе. Љубитељима девете уметности није промакло ни његово учешће на петом албуму *Вековника* – „Духови у боци“, у коме потпуно равноправно, раме уз раме, стоји са много старијим и искуснијим уметницима. Новим албумом, римејком „Реквијема“, Николић само потврђује своје место међу најбољим српским стрип-цртачима, као један од најталентованијих ученика Лесковачке школе стрипа „Никола Митровић Кокан“. Албум је сјајан пример континуитета међу генерацијама и несумњиво доказује потребу за специјалним школама у којима би се училе основе ове уметности.

Упоредо с Николићем, у албуму је учествовао и искусни Дејан Ненадов (рођен 1966). Он је био проглашен чудом од детета југословенског стрипа 1980-их, када је са само шеснаест година почео да објављује сопствене стрипове у часописима. Осамдесете године 20. века изузетно су богате успешним стриповима у Југославији, што још више наглашава његов неспорни таленат. Након дуже паузе током које се бавио другим жанровима, Ненадов се тријумфално вратио у свет стрипа 2004. године када је почео да ради за *Delcourt* и *Soleil*. Његових пет страница које осликавају сећање главног јунака, Краљевића Марка, на почетак његове авантуре, савршено се уклапају у нови албум.

Колорист издања Аљоша Томчић такође је очекивано добар. Он иза себе има велико искуство у раду за *Dark Horse* и *Aftershock*. Томчић, као нико други, успева да осети графички стил сваког од својих колега и да боју прилагоди специфичностима цртежа у тушу. Његово учешће је још једно достигнуће новог „Реквијема“.

Албум такође ужива и међународно признање. Последњих година мало стрипова је успевало да „пређе“ границе своје земље. У том смислу, серијал *Вековници* и његов нови-стари дебитантски албум „Реквијем“ јесу феномен. Поред Србије, стрип је већ објављен у Македонији, Хрватској и Румунији. Треба да буде објављен и у преводу на грчки и бугарски језик. Врло мало савремених стрипова може се похвалити таквим интересовањем! Србија је постала центар девете уметности на Балкану, а Лесковац је њен главни град. Атмосфера која лебди градом, посебно током традиционалне Смотре младих стрип-аутора, показала се изузетно плодном. У Лесковцу се стрипови осећају и у ваздуху. Зато није изненађујуће што се баш тамо убире богат род све бољих представника девете уметности!

Серијал *Вековници* који је објављен под талентованим пером Марка Стојановића већ је постао феномен који превазилази границе Србије, Балкана и део је историје европског стрипа. За аутора је то природан резултат његове вишегодишње посвећености деветој уметности. За српски стрип то је достигнуће које се може упоредити с његовом популарношћу током златног периода касних 1930-их. Можда се у последње време само радови Јулија Радиловића Јулеса из 1970-их, када су се његови стрипови успешно штампали и ван Југославије, могу упоредити са међународном популарношћу *Вековника*? Ова универзална сага има будућност коју ћемо са занимањем пратити.

С нестрпљењем очекујемо нове авантуре ових јунака које ће нам понудити Марко Стојановић.

За крај бих хтео да пожелим успех и дуговечност овој дивној причи у сликама! Овакви пројекти су реткост и дугогодишње интересовање за ликове из серијала *Вековници* добар је предуслов за будуће нове и подједнако занимљиве авантуре. Учешће било ког цртача стрипа у овом подухвату је престиж, али и прелепа школа. Млади цртачи који ће свој уметнички пут посветити деветој уметности имају прилику да тестирају талент у наредним причама које ће Марко Стојановић написати за бројне обожаваоце.